

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2018 m. rugpjūčio 16 d.

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma mainų, pagalbos ir mokymo programa, skirta euro apsaugai nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“)

(CON/2018/35)

(2018/C 378/03)

Ižanga ir teisinis pagrindas

2018 m. birželio 25 d. Europos Centrinis Bankas (ECB) gavo Europos Sąjungos Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. mainų, pagalbos ir mokymo programa, skirta euro apsaugai nuo padirbinėjimo (programa „Pericles IV“) ⁽¹⁾ (toliau – pasiūlytas reglamentas).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 133 straipsniu, numatančiu, kad, nepažeidžiant ECB įgaliojimų, Europos Parlamentas ir Taryba, pasikonsultavę su ECB, nustato priemones, reikalingas naudoti eurą kaip bendrą valiutą. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendros pastabos

- 1.1. ECB pažymi, kad pasiūlytas reglamentas nuo 2021 m. sausio 1 d. pakeis dabartinės programos „Pericles 2020“, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 331/2014 ⁽²⁾, teisinį pagrindą, kad Periklio programa būtų tęsiama iki 2027 m. pabaigos.
- 1.2. ECB pakartoja savo požiūrį, kad programa „Pericles“ naudingai prisideda prie ECB, Europolo ir nacionalinių institucijų jau vykdomos veiklos kovojant su eurų banknotų ir monetų padirbinėjimu ⁽³⁾. ECB yra įsitikinęs, kad programa „Pericles IV“ ir toliau prisidės išsaugant eurų banknotų patikimumą.
- 1.3. ECB pabrėžia, kad jis aktyviai dalyvauja kovojant su pinigų padirbinėjimu. Konkrečiai, ECB kuria eurų banknotų dizainą ir apsaugos požymius, kurie leidžia visuomenei ir ekspertams atskirti tikrus banknotus nuo padirbtų ir kurie veikia kaip pinigų padirbinėtojų atgrasymo priemonė.
- 1.4. Nuo 2013 m. serijos „Europa“ banknotai buvo įvedami palaipsniui. Prieš išleidžiant eurų banknotus, turinčius patobulintus apsaugos požymius, ECB ir Eurosistemos nacionaliniai centriniai bankai teikia platų informacijos spektrą banknotų įrangos gamintojams ir tiekėjams, taip pat komerciniams bankams, mažmenininkams ir kitiems, kurie naudoja banknotų įrangą arba kiekvieną dieną tvarko grynuosius pinigus. Papildomai ECB siūlo mokymo programas ir mokymo medžiagą, papildančius grynųjų pinigų tvarkytojų profesinį mokymą. Be to, išleidus naują banknotų seriją, informacija apie dizainą ir apsaugos požymius pateikiama plačiai visuomenei.

⁽¹⁾ COM(2018) 369 final.

⁽²⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 331/2014, kuriuo nustatoma mainų, pagalbos ir mokymo programa, skirta euro apsaugai nuo padirbinėjimo (programa „Pericles 2020“), ir panaikinami Tarybos sprendimai 2001/923/EB, 2001/924/EB, 2006/75/EB, 2006/76/EB, 2006/849/EB ir 2006/850/EB (OL L 103, 2014 4 5, p. 1).

⁽³⁾ Žr. 2006 m. liepos 5 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2006/35 Europos Sąjungos Tarybos prašymu dėl pasiūlymų dėl dviejų Tarybos sprendimų dėl mainų, paramos ir mokymo programos, skirtos euro apsaugai nuo klastojimo (Periklio programos) (OL C 163, 2006 7 14, p. 7) 1 dalį ir 2012 m. kovo 2 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2012/17 Europos Sąjungos Tarybos prašymu dėl pasiūlymų dėl dviejų Tarybos sprendimų dėl mainų, paramos ir mokymo programos, skirtos euro apsaugai nuo klastojimo (Periklio programos) (OL C 137, 2012 5 12, p. 7) 1.1 dalį. Visos ECB nuomonės skelbiamos ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

- 1.5. Be to, ECB analizuoja naujas padirbtų banknotų rūšis savo Padirbtų pinigų analizės centre (PPAC), o sukaupias žinias naudoja konsultacijų teisėsaugos institucijoms kokybei gerinti. PPAC koordinuoja visų turimų techninių ir statistinių duomenų apie padirbtus eurų banknotus platinimą visoms susijusioms šalims.
- 1.6. Pinigų padirbinėtojai vis dažniau naudoja skaitmeninę vaizdavimo aparatinę ir programinę įrangą. Reaguodama į šią grėsmę, Centrinė bankų pinigų padirbinėjimo prevencijos grupė, kurios nariu yra ECB, remia ir naudoja technologijas, kaip antai banknotų padirbinėjimo prevencijos sistemas, neleidžiančias užfiksuoti ar atkurti apsaugotų banknotų atvaizdą.

2. Konkrečios pastabos

- 2.1. Pagal pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 2 dalį Europos Komisija, įgyvendindama programą „Pericles IV“ ir bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atsižvelgia į kitų kompetentingų subjektų, ypač ECB ir Europolo, taikomas susijusias priemones. ECB skatina Komisiją visapusiškai išnaudoti ECB patirtį rengiant mokymus ir teikiant informaciją apie eurų banknotus ir numatyti visapusišką ECB dalyvavimą šioje srityje.
- 2.2. Be to, siekiant, kad visų suinteresuotųjų šalių pagal „Pericles IV“ programą bendradarbiavimas būtų sklandus, ECB pakartoja savo požiūrį, kad būtų naudinga, jeigu Komisija, rengdama pagal programą finansuotinas darbo programas, palaikytų ryšius su ECB ir Europolu, ir ypač bendrai išnagrinėtų iniciatyvas, taip išvengiant galimo šios programos, kitų susijusių programų ir ECB mokymo veiklos dubliavimosi ir persidengimo⁽¹⁾. Toks bendradarbiavimas padėtų taikyti suderintą strategiją kovojant su eurų banknotų padirbinėjimu ir sukčiavimu. Dėl to pasiūlyto reglamento 10 straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas, numatant, kad Komisija darbo programų klausimais konsultuotųsi su pagrindinėmis dalyvaujančiomis šalimis, įskaitant ECB ir Europolą. Komisija turėtų suteikti ECB pakankamai laiko susipažinti su dokumentais, susijusiais su darbo programomis, kurios sudarytinos pagal 10 straipsnį⁽²⁾.
- 2.3. Pagal pasiūlyto reglamento 12 straipsnį Komisija turės kasmet teikti informaciją apie programos „Pericles IV“ įgyvendinimo rezultatus. 13 straipsnyje numatytas tarpinis vertinimas programos metu ir galutinis vertinimas jai pasibaigus. Vertinimų išvados kartu su Komisijos pastabomis turi būti pateikiamos Europos Parlamentui, Tarybai ir ECB, tuo tarpu metinė informacija turi būti teikiama tik Europos Parlamentui ir Tarybai. ECB taip pat pažymi, kad Komunikatas dėl programos „Pericles 2020“ laikotarpio vidurio vertinimo taip pat buvo pateiktas tik Europos Parlamentui ir Tarybai⁽³⁾. ECB pabrėžia, kad 1) programos metu jis turi reguliariai dalyvauti rengiant vertinimo ataskaitas, kuriose būtų atspindėta, kokių priemonių jis ėmėsi ir aktyviai dalyvavo kovojant su padirbinėjimu; 2) jam reikalingas grįžtamasis ryšys iš subjektų, kurie, kaip ir Komisija, aktyviai dalyvauja atitinkamose priemonėse, siekiant tinkamai įtraukti tai į vertinimo ataskaitas ir pranešimus; ir 3) jis turi būti reguliariai informuojamas apie programą ateityje. Dėl šios priežasties ECB rekomenduoja pakeisti pasiūlyto reglamento 12 straipsnio 3 dalį ir 13 straipsnio 3 dalį, siekiant užtikrinti, kad ECB yra teikiama ir metinė informacija apie programos rezultatus, ir tarpiniai programos vertinimai.
- 2.4. Pasiūlyto reglamento 11 straipsnis numato, kad Komisijai, turinčiai teisę priimti deleguotuosius aktus, gali būti suteikti įgaliojimai parengti stebėsenos ir vertinimo sistemos nuostatas pagal 12 straipsnio 2 dalį. ECB pažymi, kad šis įgaliojimas yra numatytas Reglamento (ES) Nr. 331/2014 14 straipsnyje. Tačiau ECB taip pat pažymi, kad pagal Sutarties 133 straipsnį su ECB turi būti konsultuojamasi prieš priimant priemones, reikalingas naudoti eurą kaip bendrą valiutą. Ši pareiga neapsiriboja pasiūlytu reglamentu, bet taikoma ir deleguotiesiems aktams, kurie susiję su kompetencijos sritimis, apibrėžtomis pamatiniame teisėkūros procedūra priimamame akte. Dėl pasiūlyto reglamento su ECB konsultuojamasi vadovaujantis Sutarties 133 straipsniu ir dėl to su juo taip pat turėtų būti konsultuojamasi prieš priimant bet kokius pasiūlyto reglamento 12 straipsnio 2 dalyje numatytus deleguotuosius aktus, kadangi šios įgyvendinimo priemonės skirtos euro apsaugai nuo padirbinėjimo ir todėl yra reikalingos naudoti eurą kaip bendrą valiutą. Kalbant apie 11 straipsnio 4 dalį, numatančią, kad, prieš priimdama deleguotąjį aktą, Komisija konsultuotųsi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais, ECB rekomenduoja, kad Komisija taip pat turėtų oficialiai konsultuotis su ECB.

⁽¹⁾ Žr. 2005 m. birželio 21 d. Europos Centrinio Banko nuomonės CON/2005/22 Europos Sąjungos Tarybos prašymu dėl pasiūlymų dėl dviejų Tarybos sprendimų dėl mainų, paramos ir mokymo programos, skirtos euro apsaugai nuo klastojimo (Periklio programos) (OL C 161, 2005 7 1, p. 11) 8 dalį, Nuomonės CON/2006/35 2.2 dalį ir Nuomonės CON/2012/17 2.4 dalį.

⁽²⁾ Žr. Nuomonės CON/2012/17 2.5 dalį.

⁽³⁾ Žr. pasiūlyto reglamento 6 konstatuojamąją dalį.

Kai ECB rekomenduoja iš dalies keisti pasiūlytą reglamentą, konkretūs redagavimo pasiūlymai kartu su aiškinamuoju tekstu pateikiami techniniame darbo dokumente. Techninis darbo dokumentas anglų kalba paskelbtas ECB interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2018 m. rugpjūčio 16 d.

ECB Pirmininkas

Mario DRAGHI
